

3. Информационная культура личности. Курсовая работа. Краснодар 2010. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.bibliofond.ru/view.asix?id=565498>

4. Информационное мировоззрение и культура современного общества. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://revolution.allbest.ru/sociology/00269896>

УДК 329.78+37.0356

Бабічев Є. Р.

(м. Харків)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПОЗИЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ УКРАЇНИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПОЛІТОЛОГІЇ

В статті досліджується роль політології як гуманітарної науки та її значення в формуванні патріотизму у студентства. Приділяється увага ролі та значенню умов і факторів, які сприяють вихованню патріотизму, почуття національної гідності. Аргументується точка зору, що викладання політології в сучасному вищому навчальному закладі є однією з головних умов формування патріотичної позиції студентської молоді. Доводиться що задля цього процесу в вищих навчальних закладах України III – IV ступеня акредитації необхідно збільшити кількість годин викладання політології в аудиторних умовах. В своїх судженнях автор спирається на кафедральний та особистий досвід викладання політології.

Ключові слова: політологія, патріотизм, громадянська позиція, національні свідомість.

В статье исследуется роль политологии как гуманитарной науки и ее значение в формировании патриотизма у студенчества. Уделяется внимание роли и значению условий и факторов, способствующих воспитанию патриотизма, чувства национального достоинства. Аргументируется точка зрения о том, что преподавание политологии в

современном высшем учебном заведении является одним из главных условий формирования патриотической позиции молодежи. Доказывается, что для оптимизации этого процесса в высших учебных заведениях Украины III – IV уровня аккредитации необходимо увеличение количества часов преподавания политологии в аудиторных условиях. В своих суждениях автор опирается на кафедральный и личный опыт преподавания политологии.

Ключевые слова: политология, патриотизм, гражданская позиция, национальное сознание.

The role of political science as humanitarian science and its meaning in the formation of students patriotism is investigated in the given paper. The role, students surrounding and factors which help breed patriotism and national dignity are in the focus of this research. Teaching political science is considered to be one of the most principal subjects in the formation of students patriotical position.

Key words: political science, patriotism, citizen's position, national identity.

Вища освіта в Україні та гуманітарні науки зокрема знаходяться на етапі глибоких та системних змін. В сучасних умовах соціально-політичного розвитку України потрібні такі спеціалісти та фахівці які б змогли вивести нашу країну на пристойний рівень розвитку, забезпечити прогрес на основі впровадження сучасних технологій. Всебічний розвиток країни можливий при таких спеціалістах, які сенсом свого життя вважають служіння державі і народу, тобто є патріотами. У сучасній Україні, відчувається дефіцит таких людських якостей, як порядність, чесність, громадянська відповідальність. Особливо ці риси необхідно формувати у громадян і молоді в умовах військово-політичної ситуації, що існує нині в нашій державі.

Формування громадянських рис починається у майбутнього спеціаліста в період навчання у вищому навчальному закладі. Формуванню позитивних громадянських рис у молодій людини в процесі здобуття вищої освіти відводиться гуманітарним наукам. Викладання цих наук формує у молоді почуття патріотизму, нетерпіння до порушень норм моралі, бажання бути гідним сучасним викликам, сприяти успішному ходу реформ.

Значна роль в процесі формування патріотичних якостей належить державі та суспільству. Саме вони найбільш ретельно вивчаються в курсі політології і тому роль цієї дисципліни в формуванні патріотизму є значною.

Проблема викладання політології в вищій школі України досліджується досить довгий час і має значну та об'ємну наукову методологічну базу. Фундаментальними дослідженнями цієї області можна вважати роботи В. Антоненка, В. Бабкіна, В. Полуреза, М. Сазонова, Ф. Кирилюка, О. Тягла та інших. Значною є база дослідження шляхів активізації патріотичної позиції та національної свідомості людини а також молоді в тому числі і студентської. Тут можна спиратися на дослідження В. Бурдяк, І. Зварича, А. Дегтеренко, Ю. та О. Куц, Б. і Н. Москальових, А. Нагорної, О. Рудакевича, П. Сліпця та інших. Є певний запит на дослідження шляхів та методів формування патріотизму студентства в умовах Болонського процесу і сучасного стану культури, науки, духовності. Звичайно автор в цій статті намагатиметься розкрити вплив саме політології на формування патріотизму, бо саме в викладанні цієї дисципліни у автора накопичився певний педагогічний та життєвий досвід.

Вивчаючи та аналізуючи проблему формування патріотизму в середовищі українського студентства треба визначитись в деяких категоріях. В даній статті формування патріотизму буде роздивлятися як прояв громадянської та політичної активності. Ця категорія в сучасній політології визначається як «одна із форм суспільної активності, яка має на меті впливати на прийняття політичних здійсень своїх інтересів» [1, с. 22] необхідність політичної активності особистості обумовлена деякими причинами.

Демократична держава, і Українська в їх числі, об'єктивно зацікавлена в розвитку політичної активності, підвищенню патріотизму громадян. Для молоді, яка набуває вищу освіту, найбільш дієвими засобами виховання є постійна роз'яснювальна робота викладачів під час лекцій та семінарів з політології, в процесі викладання інших гуманітарних наук.

Можна констатувати, що політична позиція особистості, і молоді зокрема, формується під впливом таких факторів, як діючі політичні процеси, правові норми національні традиції, оточуюче середовище. Політична позиція громадян є одним із показників рівня розвитку політичної свідомості і культури

в державі і суспільстві особливо в умовах складної політичної та соціально-економічної кризи.

У повсякденному житті роль патріотизму важко перебільшити. Він виконує цілий ряд суспільно корисних функцій, таких як творча, регуляторна, інтегрувальна, державотворча. Патріотизм сприяє згуртованості нації, її єдності, є аргументом що зміцнює стабільність суспільства. Не можна не погодитись з точкою зору М. Сапіжак “здоровий і свідомий патріотизм — це гуманізм, якій підносить людину, народ на вищий шабель культури, духовності. Свідомий патріотизм втілює в собі гуманне ставлення до інших народів, підтримку їхньої боротьби за свою свободу і незалежність” [2, с. 4].

Тепер торкнемося категорії “національна свідомість”. У сучасній політології під цією категорією розуміється “сукупність соціальних, економічних, політичних, моральних, етичних, філософських, релігійних поглядів, норм поведінки, звичаїв і традицій, ціннісних орієнтацій та ідеалів, які відображають особистості життєдіяльності націй і народностей” [1, с. 390-391].

У сучасній Україні однією з значних проблем у процесі формування національної свідомості громадян України є почуття меншовартості замість бачення місця України в міжнародній спільноті, як важливого й провідного.

Під час навчального процесу викладач контактує з великою кількістю студентів. Не є секретом, що у студентів з різних регіонів України є деякі розбіжності в ментальності. Вона є сукупністю ціннісних, символічних як свідомих так і підсвідомих відчуттів, уявлень, настроїв, поглядів, що визначають здатність особистості діяти так чи інакше в відповідних життєвих і суспільно значущих ситуаціях.

У контексти всього вище згаданого треба підкреслити що професорсько-викладацький склад засобами викладання такої гуманітарної дисципліни, як політологія, може сприяти формуванню у студентів патріотичної позиції, яка може зводитись до вирішення педагогічних цілей за трьома напрямками:

1. етнічне самоусвідомлення
2. національно-політичне
3. державно-патріотичне.

Результатом навчально-виховного процесу мають стати:

1. розвиток вміння вчитись, як громадянин та патріот на основі досвіду інших держав;
2. виховання поваги до людини іншої національності та віросповідання.

Рішення вищезгаданих завдань в свою чергу сприятиме справі формування таких рис патріота України як:

1. не прийняття фактів зневажливого ставлення до історії України;
2. активна позиція в процесах, що наближують Україну до європейської інтеграції.
3. бажання бути причетним до захисту цілісності України і збереження її соборності в умовах гострої військово-політичної кризи.

Аналізуючи наукову та методичну літературу з проблем викладання політології можна стверджувати що вагомими засобами формування патріотичної позиції у студентської молоді може стати вивчення праць і біографій творців української державності, таких як М. Грушевський, В. Винниченко і їх творчої спадщини.

У вищій школі України накопичено солідний досвід викладання політології з використанням стимулювання розумової активності студентів. Основним інструментом цієї методиці є обговорення в ході вивчення навчального матеріалу і категорій політології.

Принципи Болонського процесу вимагають від викладачів приділяти більше уваги індивідуальній та самостійній роботі студентів. Значну роль в процесі стимулювання студентів до навчання грають оцінки, виставлені викладачем в процесі перевірки контрольних робіт, здачі модулів, заліків, іспитів. Пізнання предмета, що вивчає політику та політичні процеси, значно

підвищує можливість та вірогідність того, що у цієї особистості сформується патріотизм та національна свідомість на основі наукового світогляду, що є передумовою до бажання розібратися в глибинних процесах розвитку української історії та державності, що, безумовно, формує у особистості патріотичні почуття.

У цілому, на основі аналізу, що був викладений в статті, можна зробити певні висновки.

По-перше. В українському суспільстві є потреба в вихованні патріотизму взагалі, і особливо в середовищі студентства, майбутніх будівничих Української держави на засадах патріотизму, поваги і любові до її яскравого минулого.

По-друге. Одним із основних шляхів формування у студентської молоді патріотизму є високий рівень викладання гуманітарних предметів. В зв'язку з тим, що патріотизм є ознакою політичної активності, то роль такого предмету як політологія, важко перебільшити.

По-третє. Одним із чинників, які є вирішальними в справі виховання патріотизму є постать та особистість викладача, його моральний, професійний, загальнокультурний рівень.

По-четверте. В Україні і в Харкові висококваліфікованими викладачами багатьох вищих навчальних закладів накопичено значний досвід по національно-патріотичному вихованню студентства.

Автор не вважає, що в даній статті роздивляються всі проблеми викладання політології, як засобу виховання у студентської молоді патріотизму. Позиції, що викладені, є лише підставами для обговорення і дискутування в професійному середовищі.

Література

1. Політологічний енциклопедичний словник за редакцією Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. Вид.2. – К.: Генеза, 2004. – 735 с.

2. Формування національного менталітету: зб. наук. праць за матеріалами Регіональної науково-практичної конференції. – Луганськ: ДЗ “ЛНУ ім. Т. Шевченка”, 2009. – 87с.

УДК 811.111’271:378.091.3

Бородина А. И.

(г. Харьков)

ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНЫХ УМЕНИЙ В ЧТЕНИИ КАК ПОДГОТОВКА К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье рассматриваются факторы, важные для формирования умений в работе с иноязычным текстом как источником информации. Доказывается необходимость тщательной организации текстового материала и текстовых упражнений для развития коммуникативных умений. Обосновывается эффективность использования проблемных заданий для формирования коммуникативных умений в профессиональном чтении в техническом вузе.

Ключевые слова: коммуникативные умения, проблемные задания, профессиональное чтение.

У статті визначаються фактори, що є важливими для формування умінь в роботі з іноземним текстом як джерелом інформації. Акцентовується необхідність ретельної організації текстового матеріалу і текстових вправ для розвитку комунікативних умінь. Обґрунтовується ефективність використання проблемних завдань для формування комунікативних умінь у професійному читанні в технічному ВНЗ.

Ключові слова: комунікативні уміння, проблемні завдання, професійне читання.

The article deals with the factors essential for forming skills in work with a text in a foreign language as a source of information. The necessity of proper organization of text materials and text exercises to develop communicative skills is accentuated. The efficiency of using problem tasks for developing skills in professional reading is substantiated.

Key words: communicative skills, problem tasks, professional reading.

Задачи обучения иностранному языку в неязыковом вузе следует рассматривать в свете общей проблемы “специалист и информация”.

Умение работать с текстом на иностранном языке как источником профессионально значимой информации является одним из важных профессиональных качеств современного специалиста; иностранный язык предстает как инструмент информационной деятельности и самообразования в профессиональной сфере.

Современная европейская и мировая практика подготовки специалиста с высшим образованием в любой области предполагает знание одного – двух